

Cussegl da vischnaunca
56-2013/2016

Moziun

Studi davart la realisabladad d'ina colligiazion dils uclauns Segnas - Acletta ed in'untgida da Segnas enviers Peisel

M E S S A D I

dalla suprastanza communal al cussegl da vischnaunca

Stimau signur president
Preziada signura cussegliera
Preziai signurs cussegliers

La suprastanza presenta a Vus il studi davart la realisabladad d'ina colligiazion dils uclauns Segnas ed Acletta sco era d'ina in'untgida da Segnas enviers Peisel. Igl essenzial dil studi vegn integras directamein el messadi per mauns dil cussegl da vischnaunca.

Situaziun da partenza

Ils 9 d'october 2015 ha cusseglier Edgar Durschei cun 11 consutsignaders inoltrau la moziun *"Studi da factibilitad (Machbarkeitsstudie) pertuccont ina colligiazion dils uclauns Segnas-Acletta cun ina via per promover l'attractivitat e la mobilitad dils uclauns. Plinavon duei il studi cuntener propostas co sliigar igl access naven dalla scola Segnas entochen a Peisel cun camiuns ed autocars."*

La finamira ei da colligiar ils dus uclauns cun ina via per promover l'attractivitat e la mobilitad per la veta quotidiana. Il bus local duess circular duront la stad ed igl unviern naven dil center dil vitg sur ils dus uclauns e returnar puspei el center dil vitg cun surprender il transport dils affons da scola. In'ulteriura finamira ei da possibilitar in access cun autocars e camiuns (lenna) naven dalla scola a Segnas entochen a Peisel. Cheutras san ils camiuns da lenna cun grondas peisas vegnir sviai. Actualmein eis ei buca pusseivel da carrar cun camiuns ed autocars sper la baselgia vi muort il stretg passadi.

Avon 16 onns ha anteriur cusseglier Clemens Berther giu inoltrau in postulat pertuccont ina colligiazion dils dus uclauns Acletta e Segnas. Avon quater onns ha el inoltrau aunc inagada in postulat en caussa. Ils 17 da zercladur 2011 ha la suprastanza communal respundiu la damonda pertuccont ina colligiazion denter Segnas Acletta e Clavaniev sco suonda:

"En connex cun il studi per ina eventuala meglieraziun funsila che vegn terminada el decuors dil meins d'uost ein quellas duas colligiazions vegnidadas risguardadas. Schebein quellas san vegnir realisadas tecnicamein aschia, semuossa il proxim pass dalla meglieraziun. Aschia vegn la pusseviltad da colligiar ils uclauns da Peisel – Acletta – Clavaniev intercuretga en connex cun il studi dalla meglieraziun funsila."

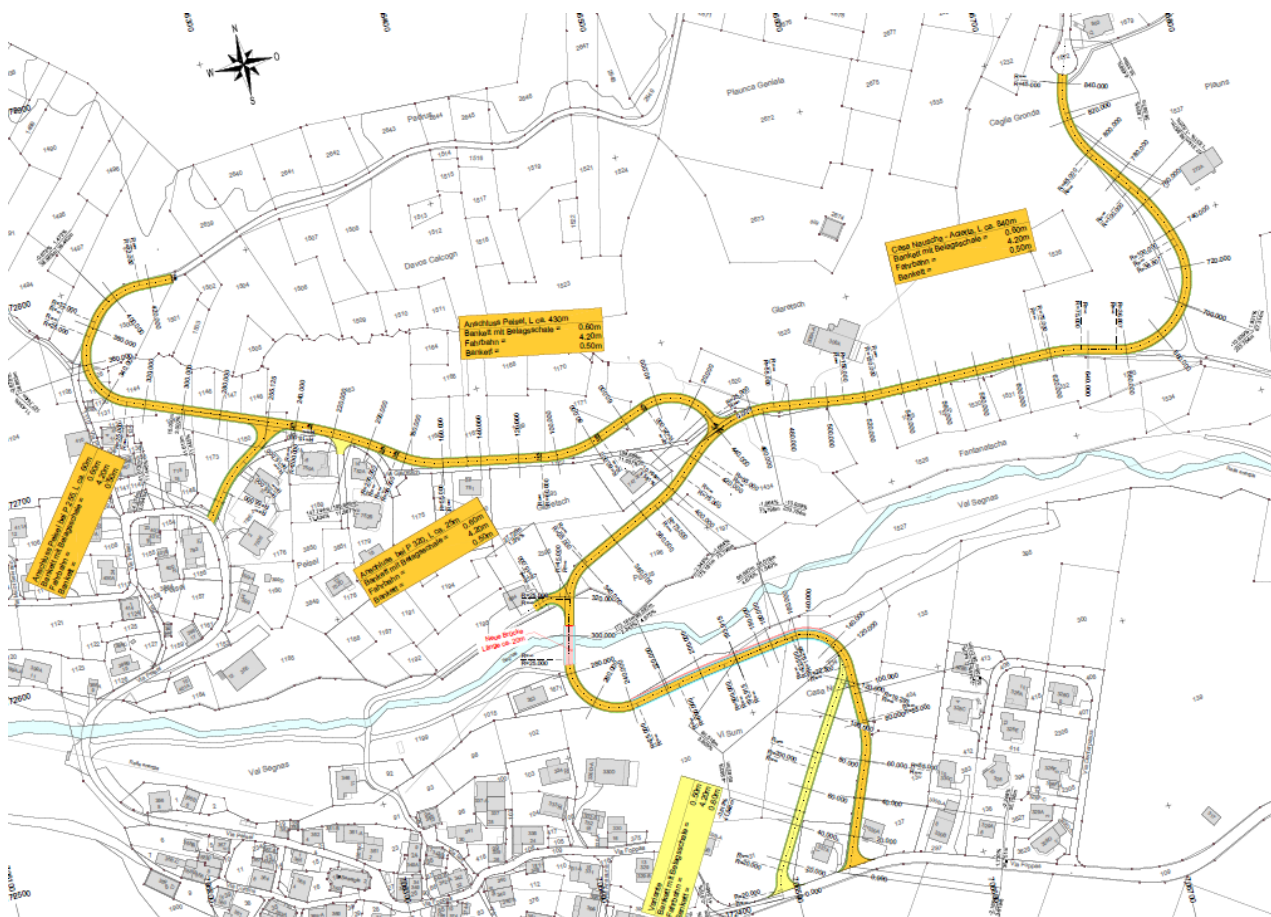
Il cussegl da vischnaunca ha susteniu ed approbau la moziun da cusseglier Edgar Durschei en sia seduta dils 9 d'october 2015 cun 7 encunter 5 vuschs e 3 abstenziuns. La suprastanza communal ha confirmau ch'ella sappi sustener in access naven da Segnas (contuorn scola) enviers Peisel.

Per sviluppar propostas per in'untgida da Segnas ha la suprastanza communal incaricau il biro d'inschignier Cavigelli (planisader dalla meglieraziun funsila) da sviluppar propostas per in'untgida da Segnas enviers Peisel ed ina colligiazion cun Acletta.

Variantas

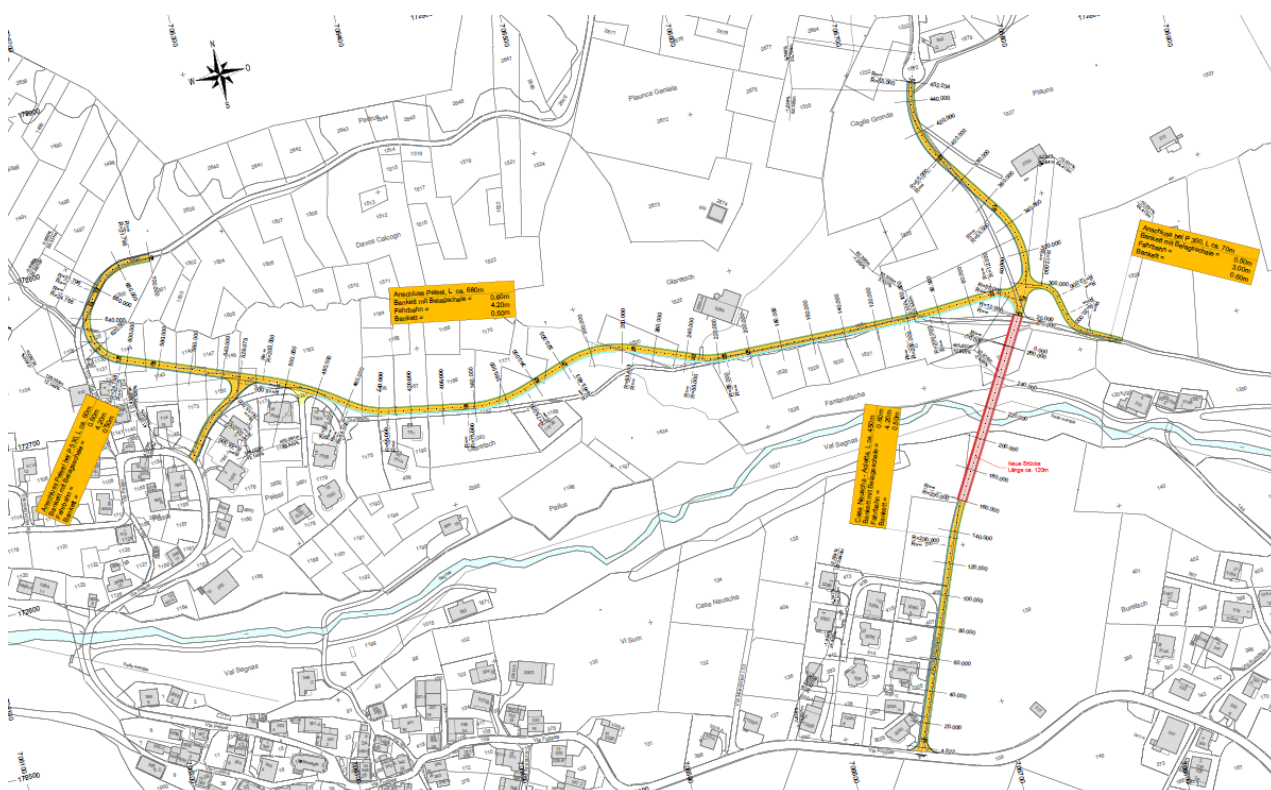
Il biro d'inschignier Cavigelli ha suttemess duas variantas:

La varianta "via" quenta cun cuosts da rodond 3.5 milliuns francs. Quella varianta menass sur la Via Muschnas ella Val Segnas cun ina cuorta punt sur igl ual e da l'autra vart encunter Peisel resp. engiuviars encunter Cuoz ed Acletta. La varianta possibilitass l'avertura dil quartier per liung dalla Via Muschnas, in access al camp da vacanzas Glaretsch ed in access tier il ulteriurs camps cun la colligiazion tier las vias d'uaul ella Val Segnas e viers Plaun Menisch – Pardi - Run. Igl edificci agricol el carraun a Peisel sper la via che meina encunter Plaunca stuess buca vegnir dislocaus.

Situaziun varianta "via"

La varianta "punt" ei calculada cun rodund 4.5 milliuns francs. Ina punt da 120 m sur la Val Segnas menass sur la Via Denterpraus (via da quartier) enviers Glaretsch cun ina colligiaziun encunter Segnas ed ina enviers Peisel. Sper quei che quella varianta ei pli cara che la varianta "via", fuss era la colligiaziun per singuls quartiers e baghetgs meins favoreivla.

Situaziun varianta "punt"

Igl uffeci d'uaul e prighels dalla natira dil Grischun ha priu posiziun tier las duas variantas. Per la cumpart che vegn nezegiada entras igl uaul metta igl uffeci en mira contribuziuns da 69% vid ils cuosts renconuschi. Las indicaziuns ein denton mo provisorias. Las contribuziuns cantunales ein denton colligiadas cun la cundiziun, che la cuntinuaziun dalla via enviers igl Uaul Run vegni planisada e realisada. Ulteriuramein sto la via saver vegnir colligiada vid ina via existenta cun in tonnascha minimala da 32 tonnas.

Per la via da comunicaziun cantunala a Segnas exista ina limitaziun sin 18 tonnas, ferton che la via cantunala ad Acletta ei definida per 32 tonnas. Denton ei la Via Plauncas (via da quartier privata ad Acletta) buca construida per talas peisas. Perquei eis ei necessari da sclarir cugl uffeci cantunal da construcziun bassa, schebein la peisa sin la Via Foppas (Segnas) sa vegnir augmentada da 18 sin 32 tonnas evtl. era sco excepziun en connex cun transports da lenna. Per possibilitar in'avertura era durant il temps d'unviern prevedan omisduas variantas sin l'entira lunghezia ina cuvrida da catram. Aschinavon che la via duei vegnir tenuta aviarta igl unviern, ei ina cuvrida da catram indispensabla.

La colligiaziun enviers Acletta ei ulteriuramein cumbinada cun la pretensiun d'anflar ina sligiazion per la pista da skis. El cass che la via vegn rumida igl unviern sin quei tschancun, basegna ei supplementaramein in sut- resp. surpassadi per la pista, quei ch'ei cumbinau cun cuosts supplementars. Quels cuosts ein buca risguardai ella calculaziun.

Ord vesta tecnica favorisescha la suprastanza communal la varianta "via" cun la sutvariante (buca sur la Via Muschnas) cun desister dalla colligiaziun enviers Acletta. Plinavon duei vegnir contrahau definitivamein cul cantun davart la peisa da transport sin la Via Foppas. Tenor schazetg da cuosts preveda igl inschignier Cavigelli per la varianta "via" cun cuosts da rodund frs. 310'000.-- incl. TPV per la projectaziun, realisaziun e survigilanza. La varianta "punt" quenta cun cuosts da rodund frs. 395'000.-- per la projectaziun, realisaziun e survigilanza per l'emprema fasa.

Ponderaziuns finalas

Ei dat plirs aspects positivs che plaidan per ina realisaziun d'ina colligiaziun dils uclauns. La suprastanza communal sto denton suenter detagliada e minuziusa ponderaziun - cunzun ord motivs finansials - proponer al cussegl da vischnaunca da buca perseguitar vinavon il project. L'untgida da Segnas duei denton vegnir examinada el rom d'ina sligiazion concepziunala per las vias d'uaul.

Proposta

Sin fundament dil studi e dallas ponderaziuns suramenziunadas

p r o p o n a

la suprastanza communal al cussegl da vischnaunca:

1. da prender enconuschienscha dil studi da variantas;
2. da declarar la moziun M 5-2013/2016 "*Studi da factibilitad (Machbarkeitsstudie) pertuccont ina colligiaziun dils uclauns Segnas-Acletta cun ina via per promover l'attractivitat e la mobilitad dils uclauns. Plinavon duei il studi cuntener propostas co sligiar igl access naven dalla scola Segnas entochen a Peisel cun camiuns ed autocars*" per liquidada.

Suprastanza communal Disentis/Mustér
Il president:

Francesco Jacob

Il canzlist:

Andri Hendry

Disentis/Mustér, ils 28 da november 2016